

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6Csp/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200304
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3619200304.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. B., o zaplatenie 212,64 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

(1) Žalobca (pôvodne žalobu podala ako žalobca Všeobecná úverová banka, a.s.) sa podanou žalobou domáha proti žalovanému zaplatenia sumy 212,64 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 14.07.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

(2) Žalobca tvrdí, že jeho právny predchodca Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 27.02.2015 zmluvu o pôžičke č. 20923404, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 384 € na nákup tovaru špecifikovaného v zmluve (kancelárska a výpočtová technika), ktorú sa zaviazal splácať v pravidelných 24 mesačných splátkach po 16 €, až do zaplatenia sumy 384 €. Kúpna cena tovaru bola 386 € a žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu 2 €. Z celkovej sumy pôžičky do podania žaloby uhradil 186 €. V dôsledku porušenia povinnosti splácať dlh riadne a včas listom zo dňa 12.03.2016 upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru a dňa 19.06.2016 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 08.07.2016. Žalovaný mal uhradiť sumu 188 €, ktorá zahŕňa 14 splátok po 16 € a sumu po zosplatnení 160 € a akontáciu 2 €. Ku dňu podania žaloby uhradil sumu 188 € (akontáciu + 186 €). Zmluvnú pokutu si žalobca neuplatňuje. Uplatňuje si náklady na vymáhanie 14,64 €.

(3) Ako dôkazy navrhol vykonať Zmluvu o pôžičke + zmluvné podmienky, Prehľad splátok a úhrad, Predžalobnú upomienku + doručenkú, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

(4) Súd žalobu doručil do vlastných rúk žalovanému a umožnil mu vyjadriť sa k nej. Zároveň ho poučil o jeho procesných právach a povinnostiach. Žalovaný svoje právo nevyužil a k žalobe sa nevyjadril.

(5) Súd v spore rozhodol v súlade s § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) bez nariadenia pojednávania, pretože v spore ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

(6) Uznesením zo dňa 06.08.2019 č.k. 6Csp/26/2019-72 súd pripustil na návrh žalobcu, aby z konania vystúpil dovtedajší žalobca a aby na jeho miesto do konania ako žalobca vstúpil súčasný žalobca. Rozhodol tak z dôvodu, že súčasný žalobca sa stal veriteľom v tomto konaní uplatnenej pohľadávky, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2019.

(7) Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi - zmluvou o pôžičke na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 13 až 16, Všeobecnými obchodnými podmienkami k zmluve o pôžičke s platbou do O2 Faktúry, podmienkami k zmluve o pôžičke na č.l. 17 až 20, prehľadom splátok a úhrad na č.l. 12 až 13, predžalobnou upomienkou na č.l. 20 až 21 a oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru na č.l. 12 a zistil z nich pre potreby rozhodnutia vo veci nasledujúci skutkový stav:

(8) Právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný, ktorý nekonal v rámci obchodnej alebo podnikateľskej činnosti uzavreli dňa 27.02.2015 Zmluvu o pôžičke číslo 6520316176, na podklade ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 384 € na nákup mobilného telefónu. Žalovaný zaplatil akontáciu vo výške 2 €. Celková suma pôžičky bola splatná v 24 mesačných splátkach po 16 €, pričom súčasťou zmluvy je aj splátkový kalendár. Splátky boli splatné k 28. dňu v mesiaci počnúc 28.04.2015, končiac 28.03.2017. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné obchodné podmienky, v ktorých je v čl. 8.2 dohodnutá možnosť predčasného zosplatenia úveru v prípade riadneho a včasného nesplácania, a to v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalovaný zaplatil len sumu 186 € (okrem akontácie), pričom poslednú splátku vo výške 122 € zaplatil 23.02.2017. Od 28.08.2015 je v sústavnom omeškaní. Predchodca žalobcu preto úver dňa 19.06.2016 zosplatinil. V tom čase žalovaný dlhoval na splátkach sumu 160 €. Pred predčasným zosplatením predchodca žalobcu žalovanému zaslal upomienku zo dňa 12.03.2016, v ktorej ho upozornil na možnosť zosplatenia dlhu, ak neuhradí splátku splatnú v januári 2016. Žalovaný upomienku na pošte v odbernej lehote neprevzal, predchodcovi žalobcu sa vrátila nedoručená. Predchodca žalobcu žalovanému oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 08.07.2016. V liste sa odvoláva na predžalobnú upomienku a na dlžné splátky v nej uvedené.

(9) Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

(10) Podľa § 1 ods. 3 písm. i) citovaného zákona spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov.

(11) Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

(12) Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

(13) Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

(14) Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

(15) Podľa § 657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

(16) Podľa § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

(17) Podľa § 879v OZ konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

(18) Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(19) Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

(20) Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

(21) Žalobca preukázal predložením rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 a oznámením o postúpení pohľadávky, že sa stal právnym nástupcom pôvodného žalobcu, na základe postúpenia pohľadávky. Ten bol právnym nástupcom prvotného veriteľa na základe rozdelenia spoločnosti zlúčením, čo vyplýva z notárskej zápisnice zo dňa 11.12.2017 i z Obchodného registra.

(22) Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., pretože predmetom zmluvy je bezúročný úver. Zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a je potrebné ju posudzovať podľa ustanovenia § 657 OZ o zmluve o pôžičke. Zmluva obsahuje dohodu o pôžičke vo výške 384,- € splatnej v 24 mesačných splátkach po 16 €. Žalovaný zaplatil len sumu 186 €, ostáva mu ešte zaplatiť sumu 198 € (384 € - 186 €).

(23) Spor je však sporom z platnej spotrebiteľskej zmluvy a súd musí pri rozhodovaní ex offo prihliadať na prípadné premlčanie uplatneného nároku, a to v súlade s § 54a OZ, s poukazom na § 879v OZ.

(24) Súd považuje žalobcom uplatnený nárok za premlčaný, preto žalobu v súlade s § 54a OZ, § 100 ods. 1 veta tretia OZ zamietol. Vychádzal pritom z nasledujúcich úvah.

(25) Premlčacia doba je všeobecná - trojročná, keďže ide o občianskoprávny (spotrebiteľský) vzťah a začala plynúť v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka odo dňa zročnosti splátky, pre nezaplatenie ktorej došlo k zosplateniu celého dlhu. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru odkazuje na Predžalobnú upomienku a z predžalobnej upomienky na č.l. 20 vyplýva, že splátka, pre ktorú došlo k zosplateniu, bola splatná 28.01.2016. Premlčacia doba teda začala plynúť 28.01.2016 a uplynula 28.01.2019. Žaloba bola podaná elektronicky až 25.02.2019.

(26) Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. Vyplýva to z ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka. Platí to v prípade, ak konanie, predmetom ktorého je pohľadávka zo spotrebiteľskej zmluvy, začalo od 05.12.2018, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z.z. Posudzované konanie začalo dňa 25.02.2019.

(27) Pojem „vymáhať“ v ustanovení § 54a Občianskeho zákonníka zákonodarca výslovne nekonkretizuje. Pri jeho výklade súd vychádzal z dôvodovej správy k zákonu č. 343/2018 Z.z., ktorým bolo toto ustanovenie do Občianskeho zákonníka zavedené. Z tejto vyplýva, že pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali "ex lege" do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Preto súd ex offo prihliadal na premlčanie aj pri posudzovaní podanej žaloby v tomto spore.

(28) Pri posúdení otázky premlčania, najmä začatia plynutia premlčacej doby, súd vychádzal aj z aktuálnej judikatúry. Súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/288/2016, Krajského súdu v Trenčíne vo veci 5Co/242/2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 12Co/169/2018, v ktorých bol prijatý záver, že rozhodným dátumom pre začiatok plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských právnych vzťahoch v prípade zosplatenia dlhu podľa § 565 OZ je splatnosť tej splátky, ktorá je rozhodná pre uplatnenie zosplatenia. Nie je podstatné, kedy došlo k zosplateniu, ale pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je podstatné, pre nezaplatenie ktorej splátky k zosplateniu došlo. K začiatku plynutia premlčacej doby dochádza v súlade s § 103

OZ skôr, ako dôjde k splatnosti celej pohľadávky. Splátkou, ktorá predčasnú splatnosť vyvolala, je podľa citovaných rozhodnutí buď prvá splátka, pri ktorej došlo k omeškaniu a vo vzťahu ku ktorej trvalo omeškanie najmenej tri mesiace, alebo splátka, ktorú ako rozhodnú označí veriteľ vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ. Pri prvom spôsobe posúdenia premlčania by to bola splátka splatná 28.08.2015, pri druhom spôsobe splátka splatná 28.01.2016. Konajúci súd sa prikláňa k druhej z možností, pretože pre účinky podľa § 565 OZ sa vyžaduje aktívny úkon veriteľa. Ide pritom o právo veriteľa takýto úkon urobiť, nie o povinnosť. Toto právo sa môže rozhodnúť využiť aj neskôr ako po troch mesiacoch od splatnosti prvej nezaplatenej splátky, ak omeškanie pokračuje aj v prípade ďalších splátok (vo vzťahu k skorším splátkam sa pritom uplatní premlčacia doba samostatne). Ak tak urobí neskôr, po troch mesiacoch od splatnosti niektorej z ďalších omeškaných splátok, pričom výslovne túto splátku v upozornení uvedie, potom by sa podľa názoru konajúceho súdu účinky tohto úkonu mali odvíjať práve od tej splátky, ktorá je v právnom úkone veriteľa označená ako splátka rozhodná pre zosplatnenie. V tomto spore však zodpovedanie tejto otázky nie je pre rozhodnutie vo veci podstatné, pretože pri oboch spôsoboch posúdenia rozhodnej splátky je uplatnený nárok nepochybne premlčaný (premlčacia doba uplynula buď 28.08.2018, alebo 28.01.2019, žaloba bola podaná 25.02.2019).

(29) e) Tienky poskytnutia úverov. skom elené JUDr. úhradu dlhu. . tovať. Boli zaslané 4 upomienky v súlade so splátkou úveru e-mail Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(30) Podľa § 2 Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

(31) Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalovaný bol v konaní v plnom rozsahu procesne úspešný, preto mu súd proti neúspešnému žalobcovi priznal plný nárok na náhradu trov konania. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na toto podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.